

Suur-Sammontalahden lähiökehityshanke Sammontalo – meijän yhteinen

Asukastilaisuus 7.6.2021

Ympäristöministeriön lähiöohjelma 2020-2022

#lähiöohjelma

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

LAPPEENRANTA

Suur-Sammonlahden lähiökehityshanke

Sammontalo – meijän yhteinen

- Hankkeen tavoitteena on kehittää Sammonlahden suuraluetta
 - vetovoimaisena, hyvinvoivana ja viihtyisänä asuin- ja työpaikka-alueena sekä palvelukeskuksena
 - monipuolisena viheralueena, jossa on houkuttelevia ja myös esteettömiä, helposti kaikkien saavutettavissa olevia viher-, virkistys- ja liikuntapaikkoja ja -alueita.
- Hankkeessa:
 - Rakennetaan ja perusparannetaan kohteita hankeaikana
 - Laaditaan pidemmän aikavälin toteutusta ohjaava kehittämissuunnitelma
- Rakentamistoimenpiteisiin on saatu ARAn rahoitusta vuosille 2020-22

Palveluverkon muutosten vaikutus kaupunkirakenteeseen – osallisuudesta elinvoimaa

The map illustrates the urban structure of Lappeenranta, Finland, with several key areas highlighted by dashed lines:

- Keskusta** (Central): The central urban core, outlined by a red dashed line.
- Sammonlahti**: A residential area to the west, outlined by a green dashed line.
- Kourula**: A residential area to the south, outlined by a green dashed line.
- Skinnarila**: A residential area to the northwest, outlined by a green dashed line.

The map also shows the coastline, major roads, and various smaller neighborhoods and islands surrounding the city.

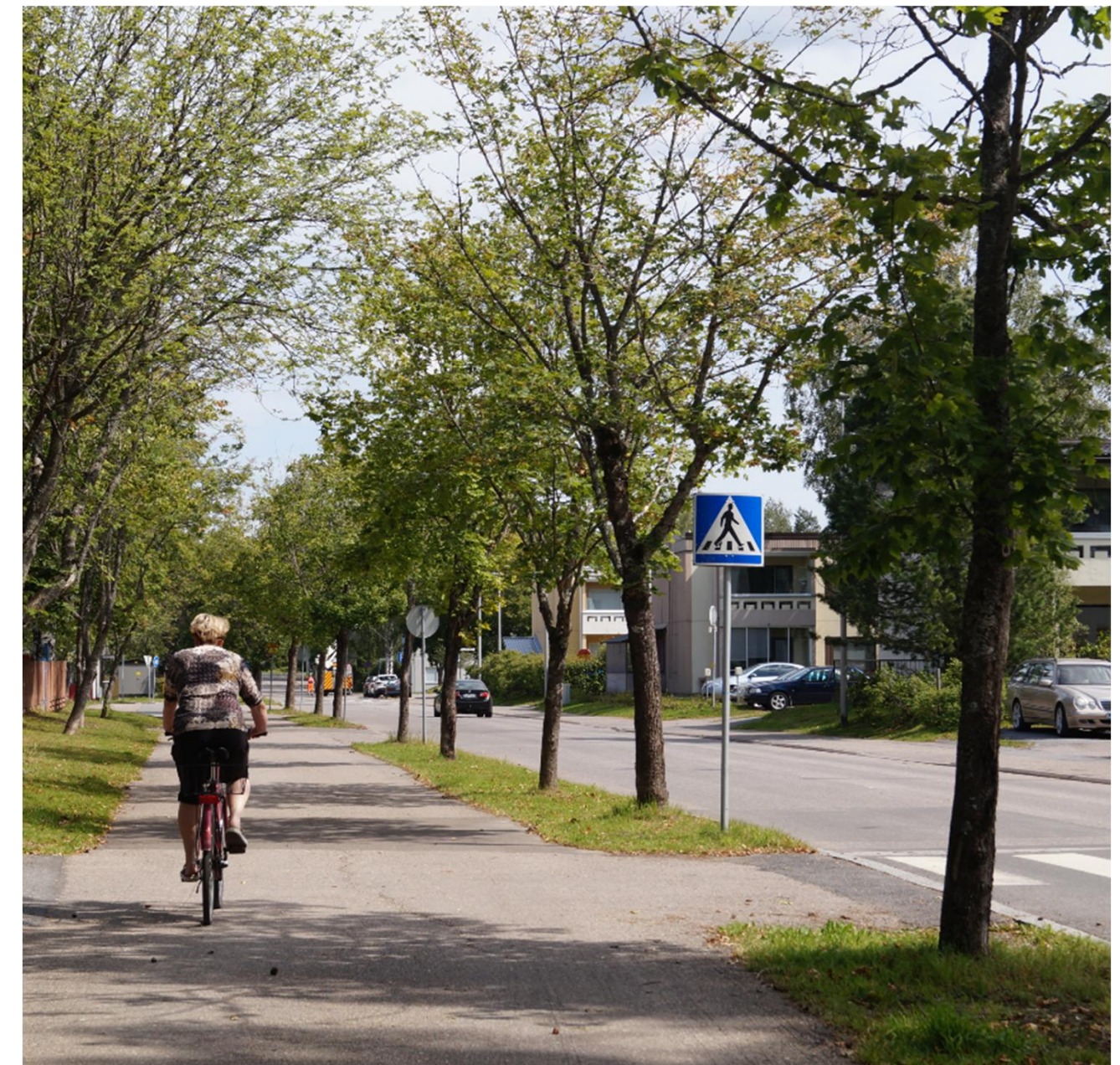
Miksi?

- **Alueen muuttuva palveluverkko**

- Kourulan ja Skinnarilan koulut keskitetään Sammonlahteen yhtenäiskouluun
- Mitä tilalle? Miten alakeskukset kehittyvät jatkossa?

- **Sammonlahden suuralueen sosioekonominen status on ollut jo vuosikymmeniä kaupungin keskiarvon alapuolella useilla mittareilla mitattuna. Lisäksi eroavuudet alueen sisällä ovat suuria. (15 000 as.)**

- muuta Lappeenrantaa enemmän **muuta kuin kotimaisia kieliä** puhuvaa väestöä, noin 13,3 % (Lappeenrannan keskiarvo 7,2 %). Toki LUT (yli 70 kansallisuutta)
- **työttömyysaste** korkeampi kuin Lappeenrannassa keskimäärin, painottuen erityisesti Kourulan ja Skinnarilan alueille. Sammonlahden suuralueen työttömyysaste on 15,3 %, koko kaupungin 14 %.
- asuntojakaumassa painottuu **vuokra-asuminen** selkeästi enemmän kuin Lappeenrannassa keskimäärin. **Eri osa-alueiden väliset erot ovat alueella kuitenkin suuria** ja rannan läheiset omakotialueet eroavat selkeästi sosioekonomisilta ominaisuuksiltaan alueen kerrostalovaltaisista keskustoista.
- Ikärakenteeltaan Sammonlahden suuralue on **nuorten kaupunginosa**: asukkaista 28,7 % on nuoria aikuisia ja aikuisia 20,2 %. Lappeenrannassa koko väestöstä 18 – 25 vuotiaita on 11,3 % ja 26 – 40 vuotiaita 18,1 %.

Suur-Sammonlahden lähiökehityshanke

Sammontalo – meijän yhteinen

- Hankkeessa tarkastellaan Suur-Sammonlahden aluetta kokonaisuutena ja tunnistetaan erilaisia kehittymahdollisuuksia:
 - sekä fyysiseen ympäristöön liittyviä kuin myös
 - toimintatapojen ja osallisuuden kehittämiseen liittyviä
- Hyvällä kaupungin sisäisellä ja ulkoisella yhteistyöllä parannetaan alueen viihtyvyyttä, laatua ja turvallisuutta ja mahdollistetaan mm. alueella sijaitsevien taloyhtiöiden peruskorjaushankkeiden tukeminen ja toteutuminen.
- Yhdessä tekeminen mahdollistaa eri ikäisille soveltuvan esteettömän ja saavutettavan elinympäristön toteutumisen, jossa kaikkien on hyvä, viihtyisä ja turvallinen olla.
- Tärkeitä kehittämisen kohteita ovat esim. alueelle sopivien lisärakentamispaikkojen löytäminen, alueella vallitsevan monimuotoisen luonnon vahvistaminen ja toimivien kevyen liikenteen yhteyksien kehittäminen.
- Hankkeen rinnalla alueelle rakentuu myös koko aluetta palveleva kylätalo Sammontalo, joka muodostaa tulevaisuudessa koko yhteisön sykkivän sydämen.

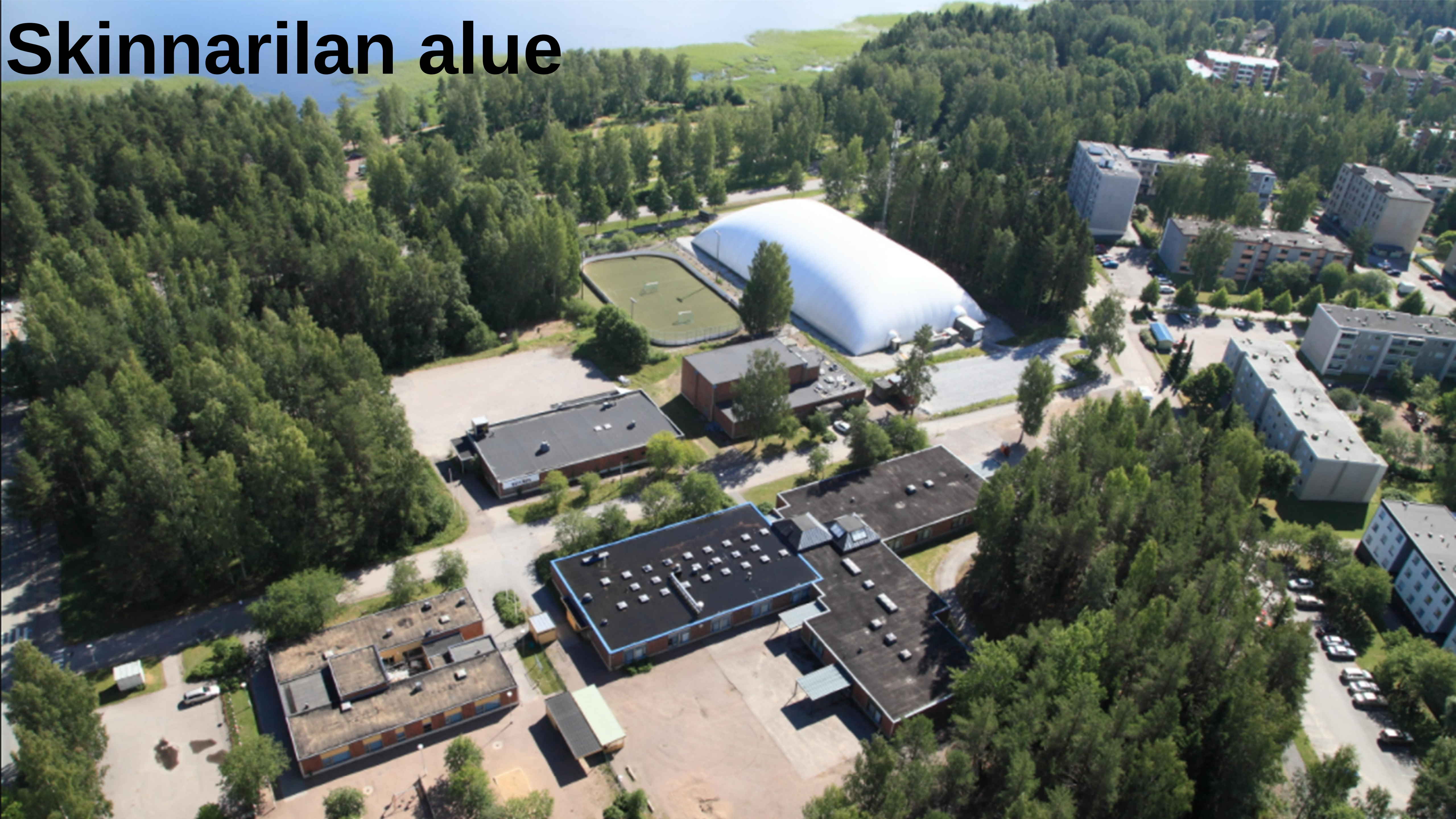
Sammonlahden alue

Kourulan alue

Skinnarilan alue

Osallisuus, vuorovaikutus ja yhteiskehittäminen

- Hanketta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen asukkaiden, toimijoiden ja yrittäjien kanssa
- Hanketta suunnitellaan vuorovaikutteisesti eri menetelmiä hyödyntäen:
 - asukastyöpajat, foorumit/ keskustelu-alustat
 - nettikyselyt, karttatyökalut
 - aktiivinen ja vuorovaikutteinen tiedottaminen
- Kehitetään uusia osallisuuden ja vuorovaikutuksen menetelmiä
 - Koronan vaikutus hankkeen osallisuuteen → uusia kokeiluja
- Kuullaan ja osallistetaan aktiivisesti asukkaita, toimijoita (mm. alueen asukasyhdistykset ja alueraati), yrittäjiä ja erityisesti alueen lapsia ja nuoria **kehittämishankkeen eri vaiheissa**
- Hankkeessa hyödynnetään ja kehitetään yhteiskehittelyn työmenetelmiä

Tekemisen painopisteet ja mm. suunnitelmien sisältö ja rakennettavat kohteet tarkentuvat asukkaita kuullen, yhteistyössä ja alueen kokonaissuunnitelman edetessä

Kehittämissuunnitelman laatiminen

Laaditaan kaupunkirakenteen ja lähiympäristön kehittämissuunnitelma:

- Kaupunkirakenteen tiivistäminen ja eheyttäminen, lisä- ja täydennysrakentamismahdollisuuksien tutkiminen; mahdollisten peruskorjaushankkeiden ja niiden rahoituksen selvittäminen.
- Huomioidaan riittävät, laadukkaat viher- ja virkistysalueet täydennysrakentamisen rinnalla sekä monipuolinen asuntotarjonta.
- Suunnitelmassa huomioidaan alueen kestävä kehityksen näkökulma sekä tuetaan puurakentamisen mahdollisuuksia alueella.
Suunnitelmassa huomioidaan alueen kestävä kehityksen näkökulma sekä tuetaan puurakentamisen mahdollisuuksia alueella.
- Kehittämissuunnitelma luo taustan toteutuksella ja myös tulevalle kehitykselle

Viheralue- sekä katuverkoston ja reittien laadun parantaminen

Reittien ja viherympäristön rakentamishankkeet

- Kevyen liikenteen reittien yhtenäisyys ja saavutettavuus
- Turvallisuuden lisääminen, esteettömyys, valaistus
- Oleskelun ja viihtymisen paikat ja toiminnot
- Viherympäristön kehittäminen

Rantaraitin parantaminen

Yhteisöllisen lähiliikuntapaikan rakentaminen Kourulaan

Leikkipuistojen parantaminen

Sammontalon piha ja puistoalueet, mm. yhteisöllinen hulevesipuisto

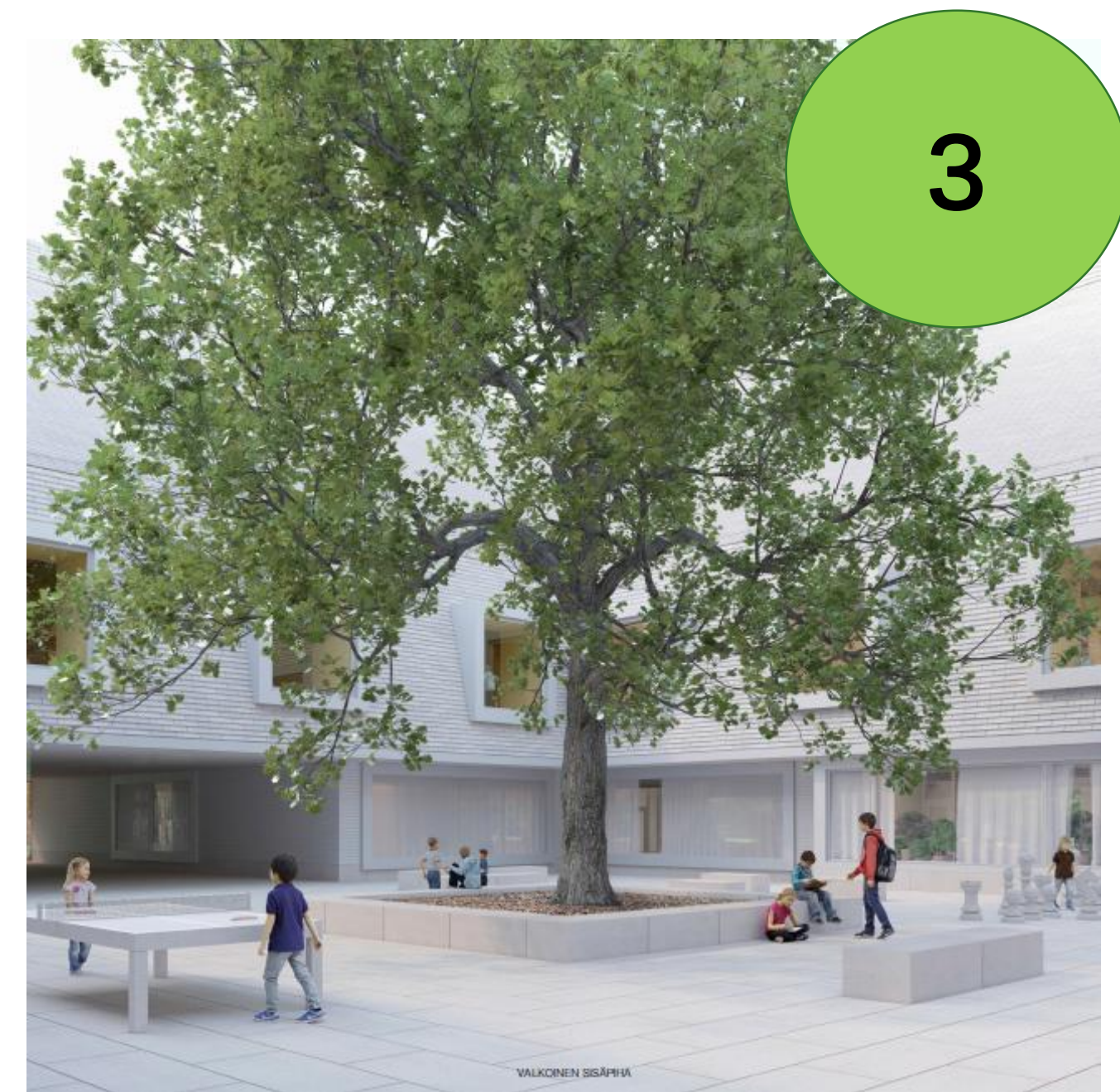
Yhteisöllisten tilojen suunnittelu ja toteutus

Uuden yhteisöllisen toimintamallin kehittäminen osana hanketta. Tavoitteena yhteiskehittelyn menetelmin mahdollistaa monimuotoisten yhteisöllisten tilojen ideointi ja osittain myös toteutus. Yhteistyö myös LAB:n ja LUT:n kanssa.

Pääpainopiste Sammonlahden uuden kylätalon ”Sammontalon” yhteydessä

- Yhteisöllisiä tiloja Sammontalon yhteen; sisälle/ulos – nuoret mukaan toteutukseen
- Yhteisöllisen hulevesipuiston ideointi ja toteutus osaksi kylätalon piha-alueita
 - Toimii myös opetuksellisena kohteena ja osana alueen asukkaiden viherympäristöä

Myös Kourulan ja Skinnarilan alueiden kehittäminen: painopiste ulkotiloissa

Monimuotoinen taide osana alueen kaupunkikuvaa

- Taide esim. muraalit osana kaupunkirakenteita sekä taide osana mm. Sammontalon yhteisöllisiä tiloja sisällä sekä ulkona.
- Erilaisten kilpailujen ja yhteistyöhankkeiden toteuttaminen siten, että alueen asukkaiden osallisuus on lähtökohtana toteutuksen eri vaiheissa.
 - Paikallisten taiteilijoiden työllistäminen
- Huomioidaan taide osana viherympäristöä
- Yhteistyö alueen koulujen ja oppilaitosten kanssa (LAB)
- Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen ja tekemisen mahdollistaminen alueellisten taidehankkeiden ja –kokeiluiden kautta.
 - Lasten ja nuorten toteuttamat taidehankkeet

LÄHTÖTIETOKYSELYN TULOKSET

Ympäristöministeriön lähiöohjelma 2020-2022

#lähiöohjelma

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Yleistä kyselystä

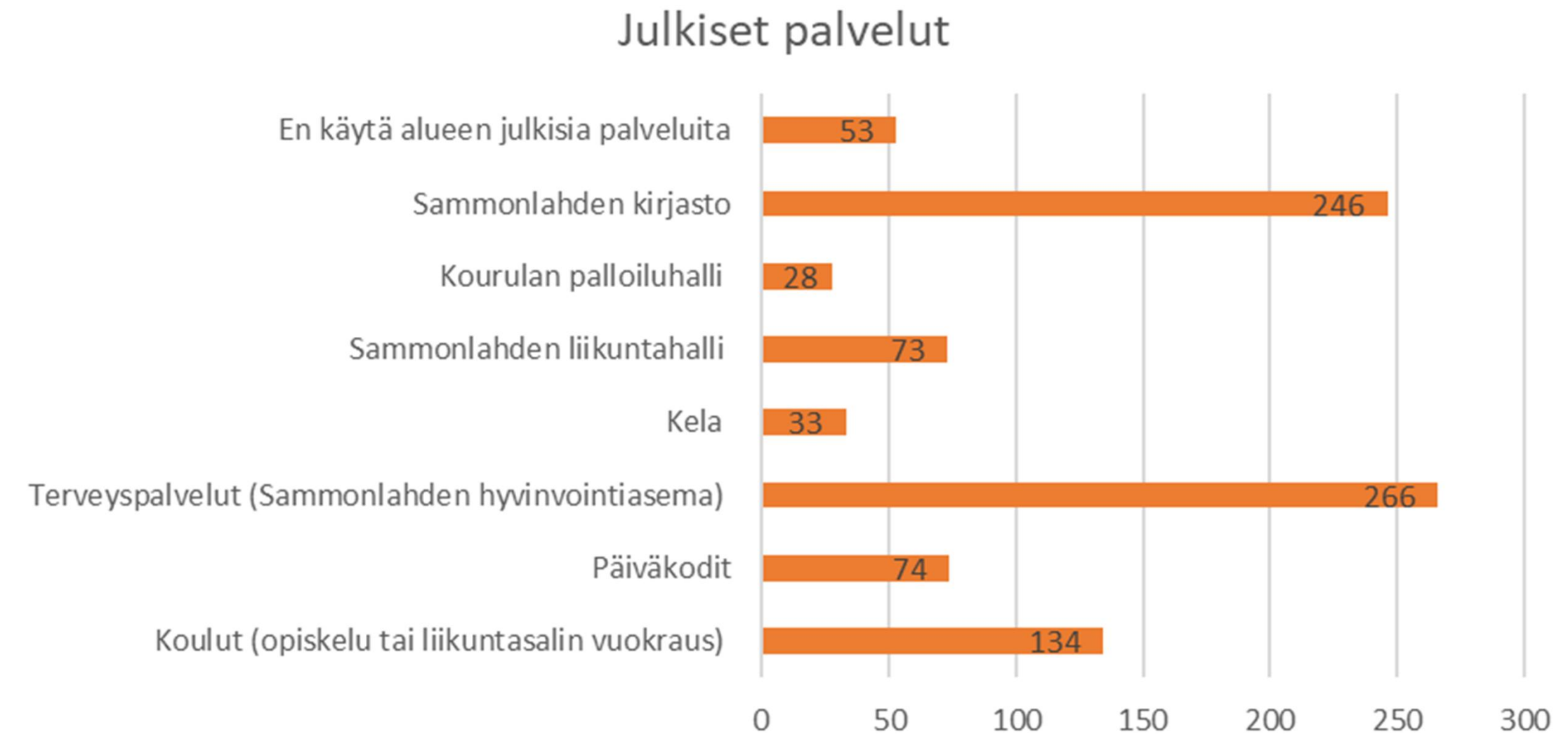
- Lähtötietokysely oli avoinna 17.12.2020-28.2.2021
- Kyselyyn vastasi 450 henkilöä
 - Karttavastauksia tuli lähes 2500 kpl!
- Kyselystä tiedotettiin kaupungin nettisivuilla, Instagramissa sekä kirjeitse taloyhtiöille.
- Enemmistö vastaajista oli 36-65 –vuotiaita
- Suurin osa vastaajista asui Uus-Lavolassa, toiseksi eniten vastaajia oli Ruoholammelta ja lähes yhtä paljon vastaajia oli Skinnarilasta ja Sammonlahdesta.
- Valtaosa vastaajista opiskeli tai kävi töissä muualla kuin Suur-Sammonlahden alueella.
- Vastaajista suurin osa oli työssäkäyviä.

Sammonlahden suuralueen palvelut

Julkiset palvelut

- Vastaajista noin puolet käytti Sammonlahden hyvinvointiaseman ja kirjaston palveluja
- Noin kolmasosa vastaajista opiskeli jossain alueen koulussa tai vuokrasi niiden liikuntasaleja.

Yksityiset palvelut

- Eniten käytettiin Sammonlahden Kourulan kaupallisia palveluita (ruokakaupat, leipomo, R-kioski)
- Noin kolmasosa vastaajista käytti Sammonlahden hyvinvointipalveluita (kampaamo, hieronta) sekä Sammonlahden ravintoloita.

Säilytettävä rakennus tai kohde

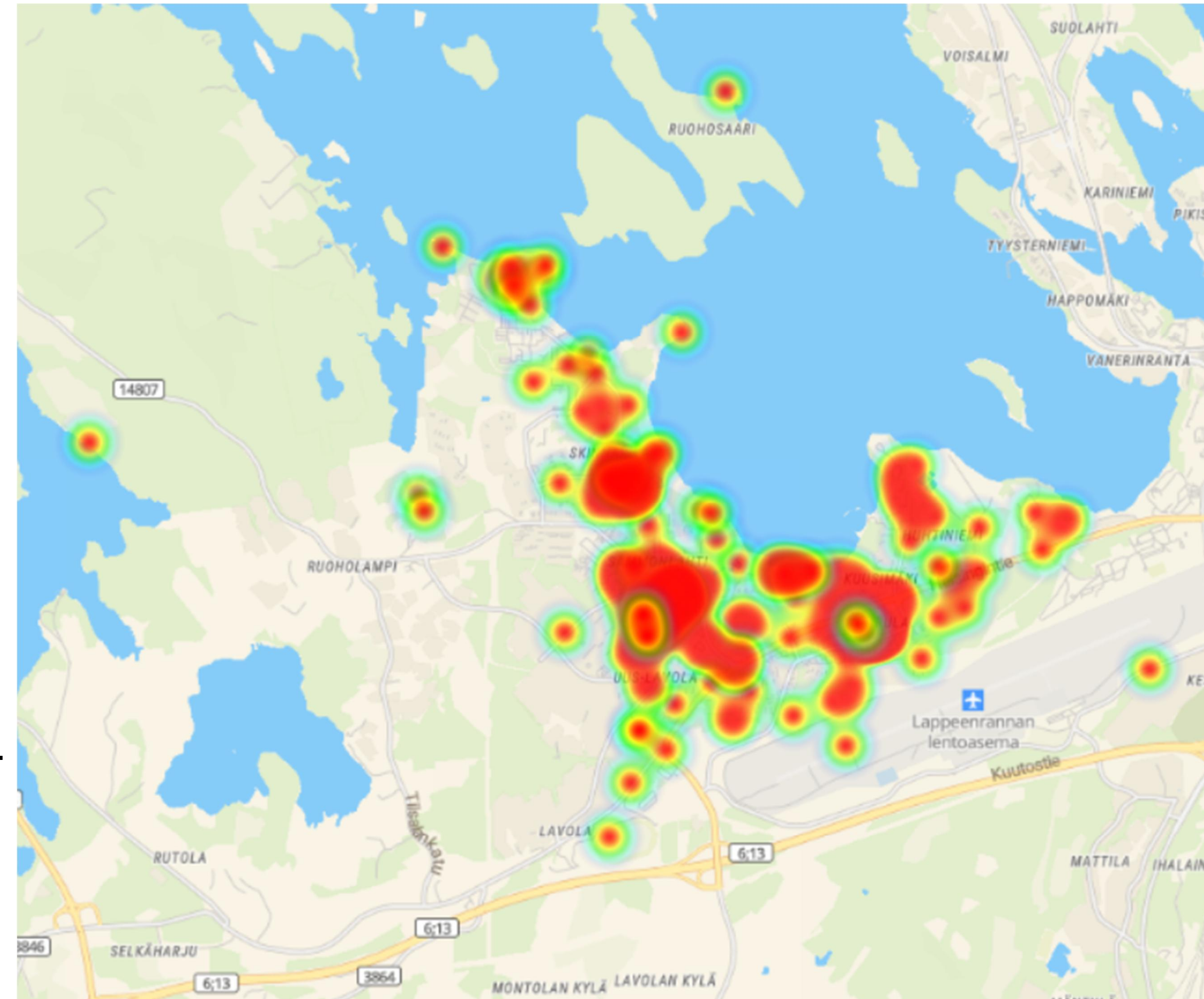
- Kourulan koulun ja päiväkodin ja palvelurakennusten (kauppa ja R-kioski) säilymistä pidettiin erityisen tärkeänä
- Sammonlahdessa tärkeänä pidettiin mm. kirkon, terveysaseman/neuvolan, Sammontorin sekä ruokakauppojen säilymistä.
- Yleisesti koko alueella pidettiin tärkeänä, että liikuntapaikat säilyvät
- Lavolan koulua pidettiin hyvänä ja sen toivottiin säilyvän
- Skinnarilan alueella pidettiin tärkeänä etenkin korkeakoulukampusta ja Skinnarilan hovia

...n myös muutamien yksittäisten
nnuskokonaisuuksien säilyttämistä.

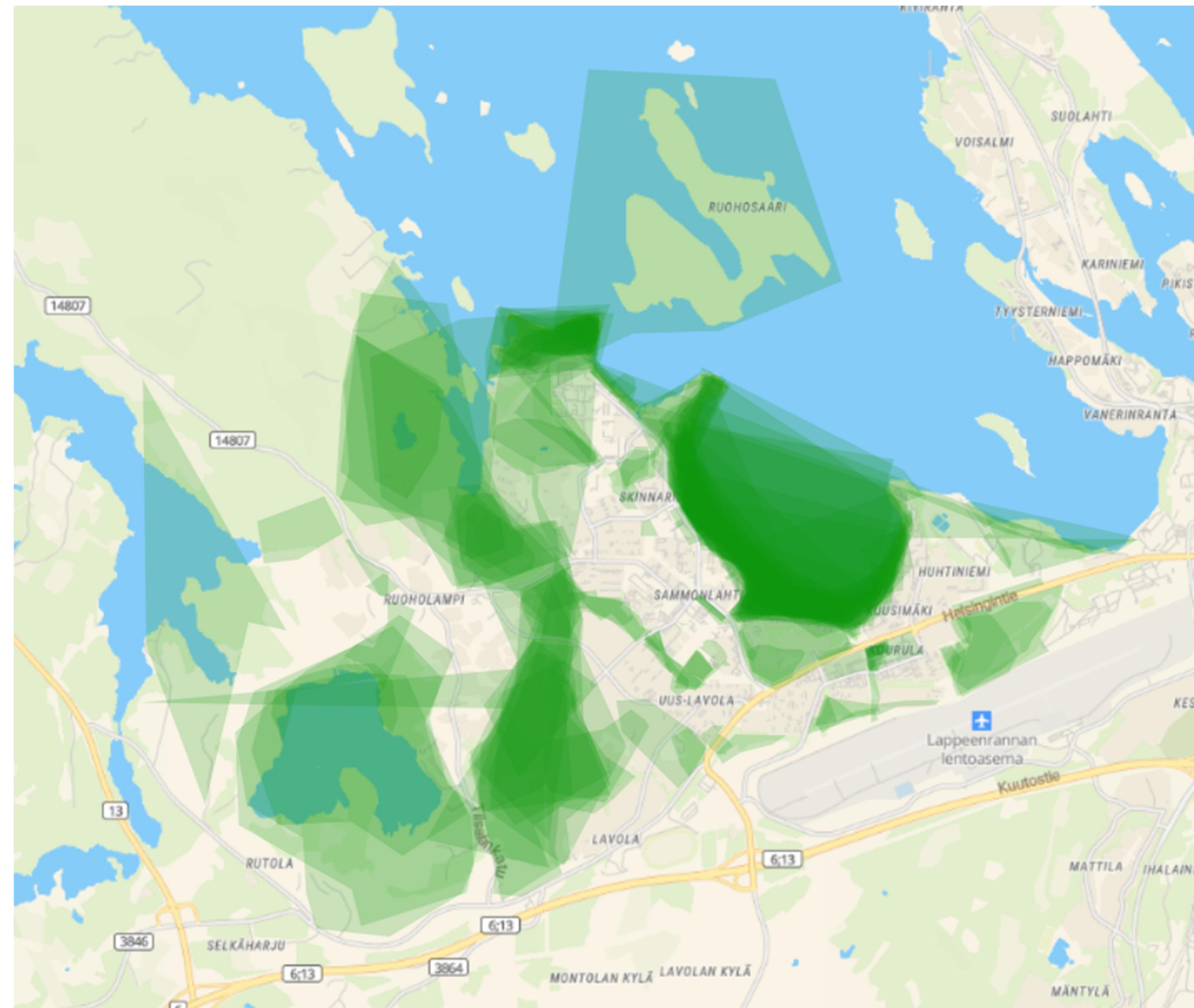
Kehitettävä rakennus tai kohde

- Vastauksia tuli eniten Kourulan aluekeskuksen alueelle. Vastausten perusteella aluetta tulisi kehittää kokonaisvaltaisesti (rakennusten kunnostus/uusiminen, häiriökäyttäytymisen vähentäminen, valaistuksen lisääminen yms)
- Vastauksia tuli paljon myös Sammontorin alueelle. Alueelle halutaan toimintaa ja rakennus tulisi kunnostaa, myös ympäröivien puistoalueiden kohennus tuli vastauksissa esiin.
- Skinnarilan päiväkodin, koulun ja entisen Iltatähden rakennuksen kunnostusta tai uusimista toivottiin.
- Huhtiniemen alueen kehittäminen kokonaisuudessaan nousi vastauksissa esiin.
- Yksittäisissä vastauksissa ehdotettiin mm. siirtolapuutarha-alueen kunnostusta, raviradan kehittämistä. Merenlahdentien ja Tenhamoinlahden väliin jäävälle metsäalueelle ehdotettiin laavua/katettua nuotiopaikkaa.

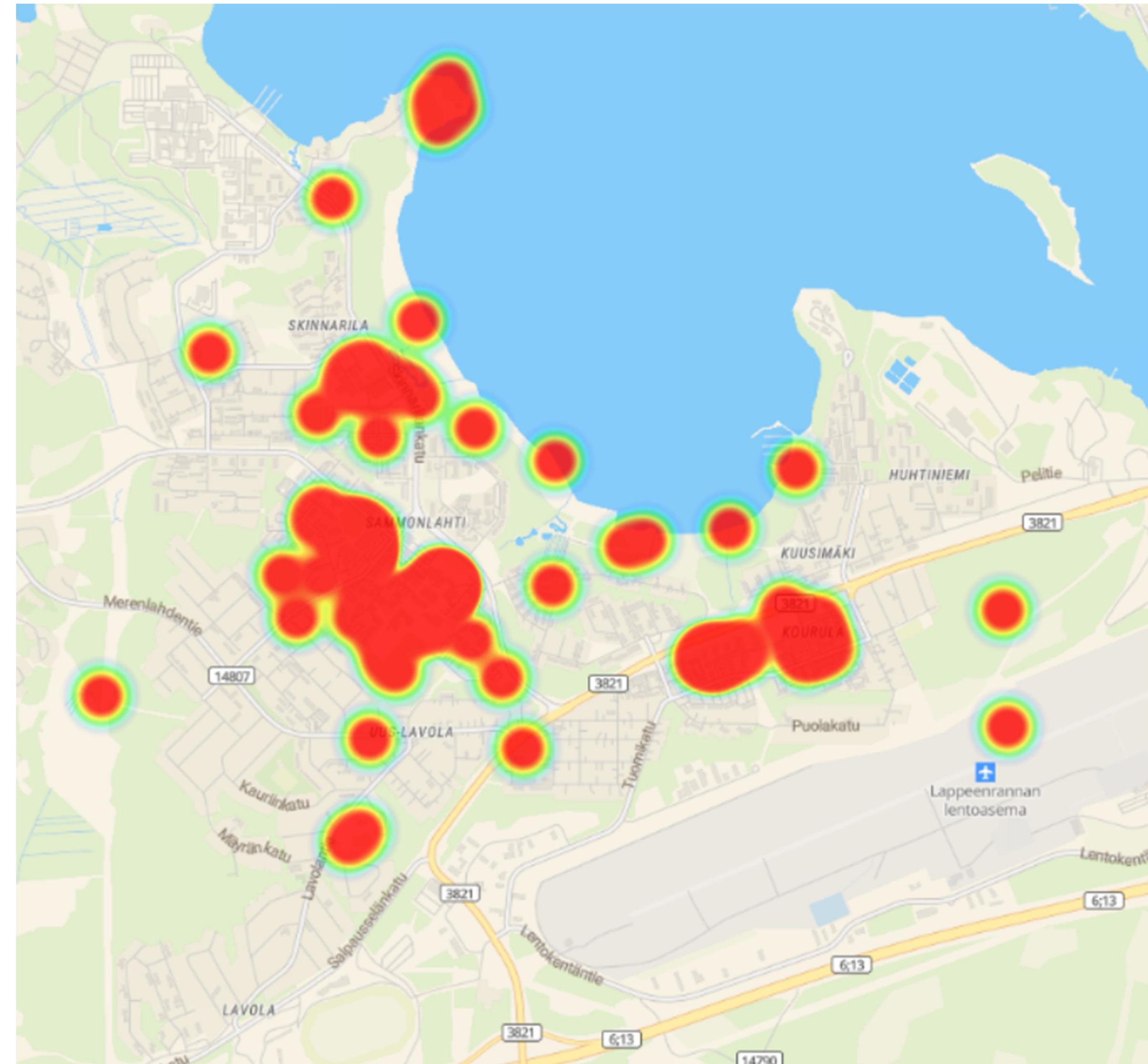
Rakentamiselta säilytettävä alue

- Useissa vastauksissa tuli esiin, että ranta-alueet halutaan säilyttää rakentamiselta. Eniten vastauksia tuli Sammonlahden ranta-alueelle, mutta myös Skinnarilan ja Huhtiniemen sekä Ruoholammen alueelle.
- Laajoja metsäalueita sekä pienempiä lähimetsiä pidettiin tärkeinä luonto- ja retkeilykohteina.
- Asukkaat selkeästi arvostavat asumista luonnon läheisyydessä ja luonnossa liikkumista.

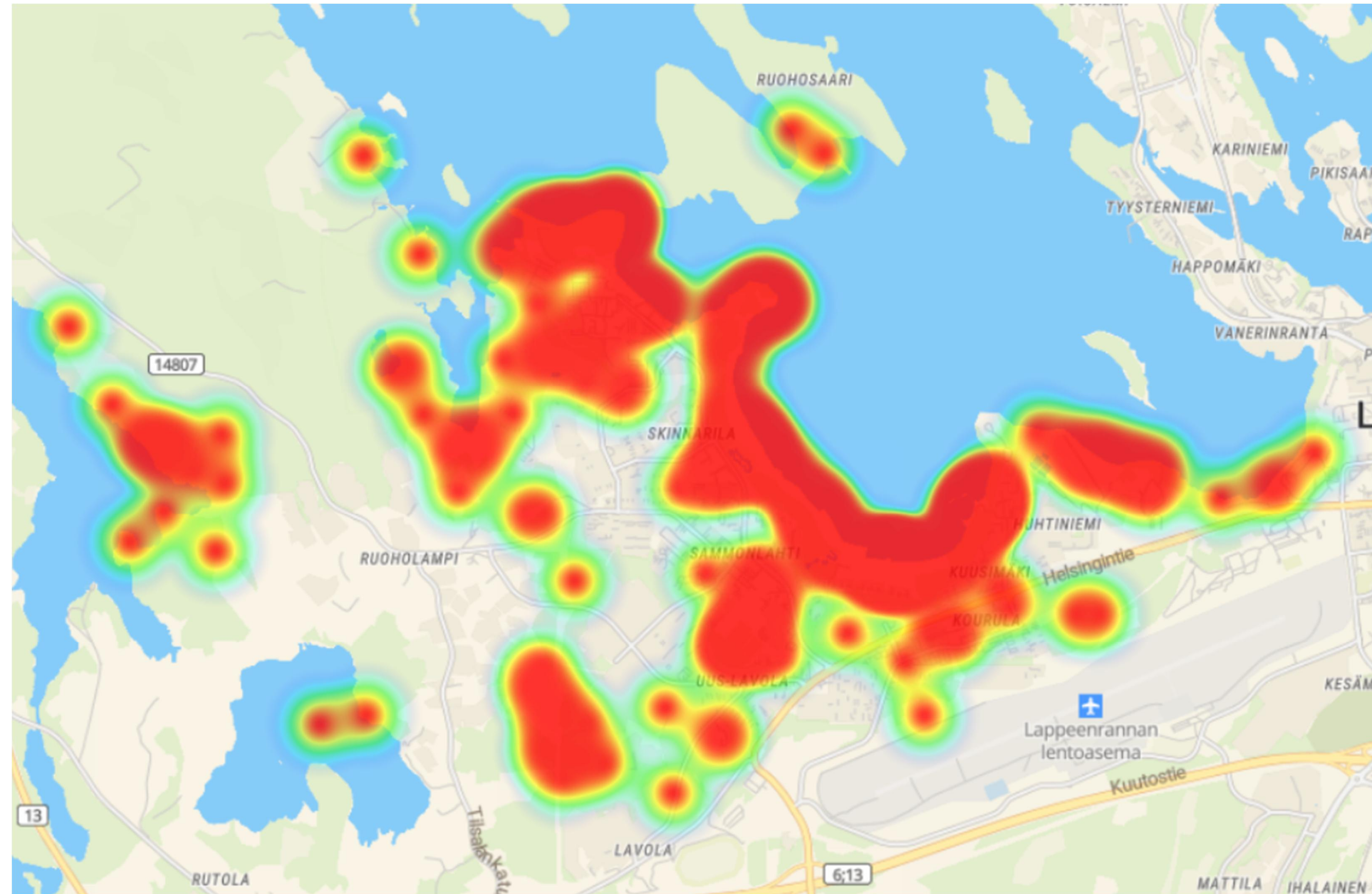
Epämieluisa tai pelottava paikka

- Selkeä enemmistö vastaajista koki Sammonlahden kauppohen ympäristön turvattomaksi ja pelottomaksi.
- Sammontorin ympäristö koettiin pelottavaksi siellä tapahtuvan häiriökäyttämisen ja rakennuksen autioitumisen takia.
- Kourulan aluekeskus ja sen viereinen kerrostaloalue koettiin pelottavaksi siellä oleskelevien päihteiden käyttäjien vuoksi.
- Skinnarilan koulun ja päiväkodin alue koettiin ränsistyneeksi.
- Kotaniemessä on vastaajien mukaan epämieluisa paikka.
- Ranta-alueella epämieluisia ovat hanhet ja punkit.
- Yksittäisiä vastauksia tuli eri puolilta aluetta. Vastauksissa kävi ilmi, että mopoilijat ja muu liikenne tekee alueista pelottavia.

Lempipaikka ja vapaa-ajanviettopaikka

- Vastauksissa kävi ilmi, että asukkaiden lempipaikat ja vapaa-ajanviettopaikat ovat samoja.
- Vastauksissa korostui selkeästi, että mieluisia paikkoja ovat ranta-alueet.
- Luontopolut ja metsät sekä urheilu- ja liikunta-alueet olivat myös mieluisia paikkoja

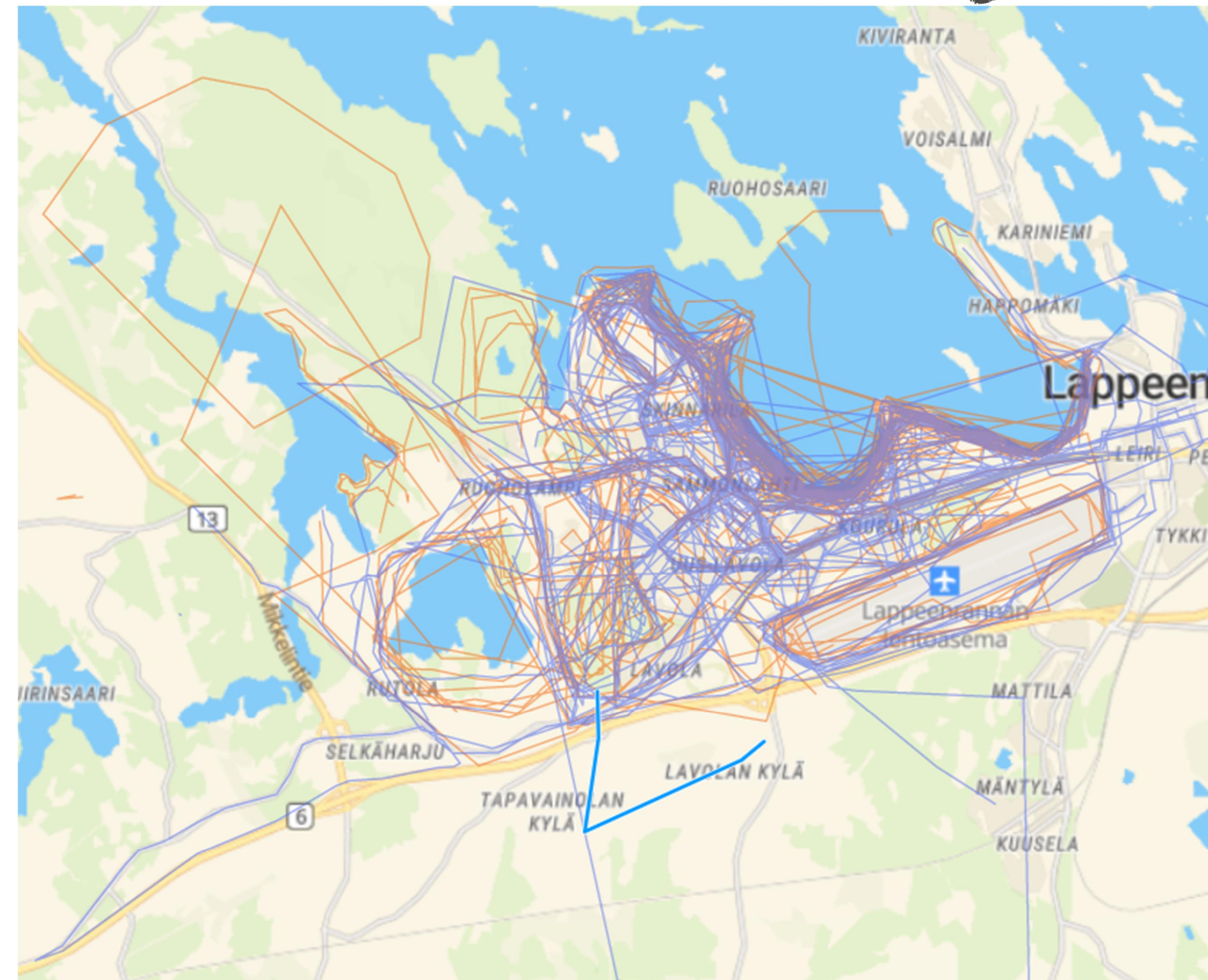

Missä liikut?

Virkistys- ja ulkoilureitit

Kävely- ja pyöräilyreitit

- Oranssilla on kuvattu virkistys- ja ulkoilureitit. Sinisellä on kuvattu kävely- ja pyöräilyreitit.
- Vastaajien eniten käyttämiä reittejä ovat
 - rantaraitti Skinnarilasta Rakuunamäelle
 - Lentokentän pururata
 - Ruoholammen ympäristö
- Pyöräilijät ja kävelijät käyttivät paljon Helsingintietä, Tilsalankatua, Merenlahdentietä, Skinnarilankatua, Sammonlahdenkatua ja Orioninkatua.

Missä liikut?

Autoilu- ja mopoilureitit

- Selkeästi enemmistö vastaajista kulki moottoriajoneuvoilla, Helsingintietä, Merenlahdentietä, Skinnarilankatua, Sammonlahdenkatua ja Orioninkatua pitkin.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

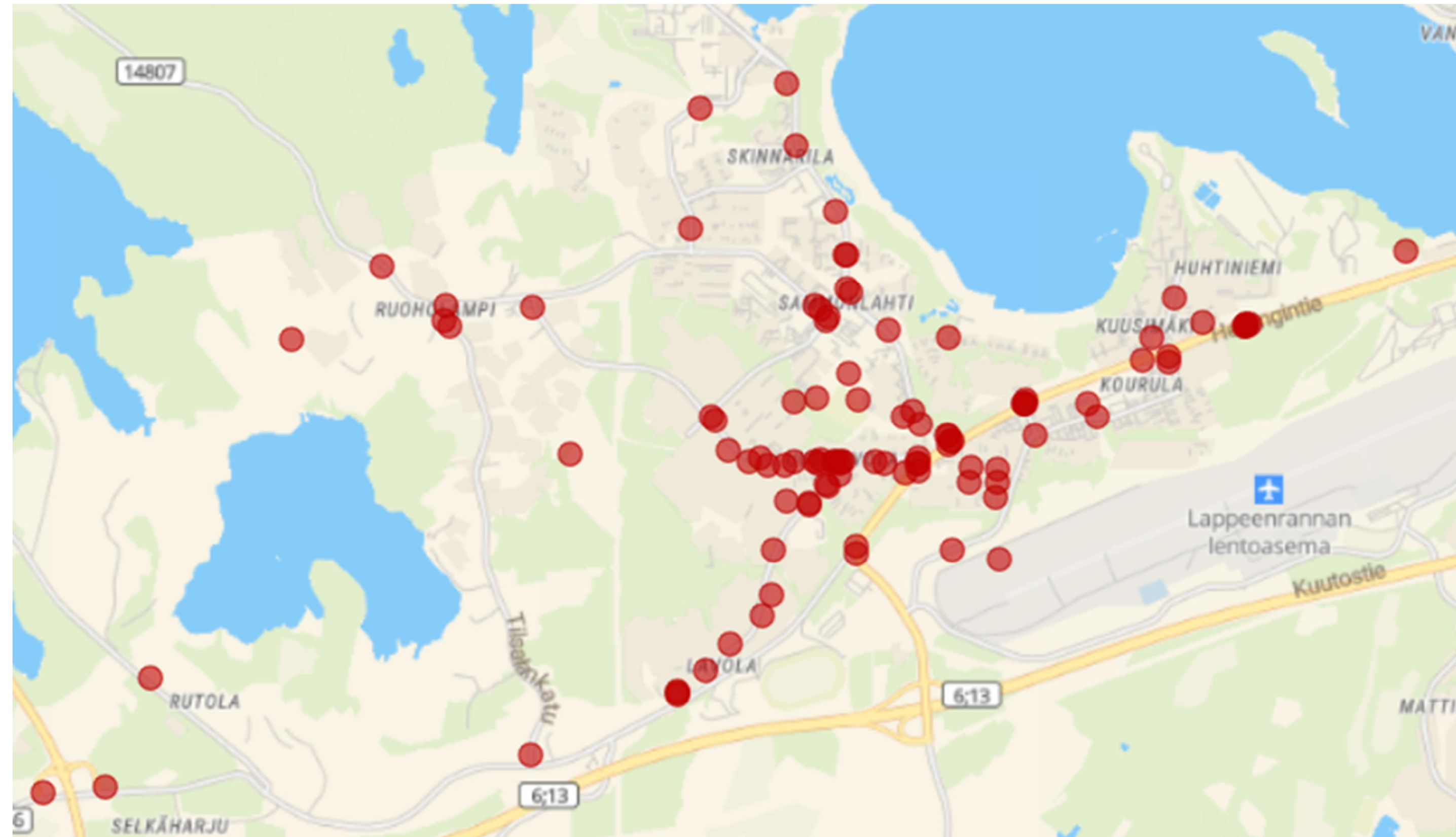
Puuttuva kevyen liikenteen yhteys/suojatie

- Kevyen liikenteen yhteyksiä kaivattiin
 - Järviiniitunkadulta Tilsalankadulle
 - Salpapuistonkadulta Sammonlahdenkadulle
 - Suokankaankadulta Kämpälämäenkadulta
 - Mäyränseläntienkadulta Suokankaankadulle
 - Kuutostieltä Salpausseläntienkadulle
 - Kuutostien reunaan
 - Ratamonkadulta Moreenikadulle
 - Helsingintieltä Korpelintienkadun kautta Huhtiniemen liikuntakeskukselle
 - Huhtiniemenkadun päästä liikuntakeskukselle
 - Linnunradalta Apollonkadulle
 - Yliopistolta Sammonlahden kaupoille
- Uusia suojateitä haluttaisiin
 - Helsingintien yli Kourulasta tulevan polun kohdalta, aluekeskuksen bussipysäkkien kohdalta, Merenlahdentien risteyksen eteläpuolelta
 - Skinnarilankadun yli Orkoniitynkadun ja Rantaniitynkadun kohdalta
 - Sammonlahden kadun yli kauppojen kohdalta kolmesta kohdasta
 - Orioninkadun yli kauppojen kohdalta

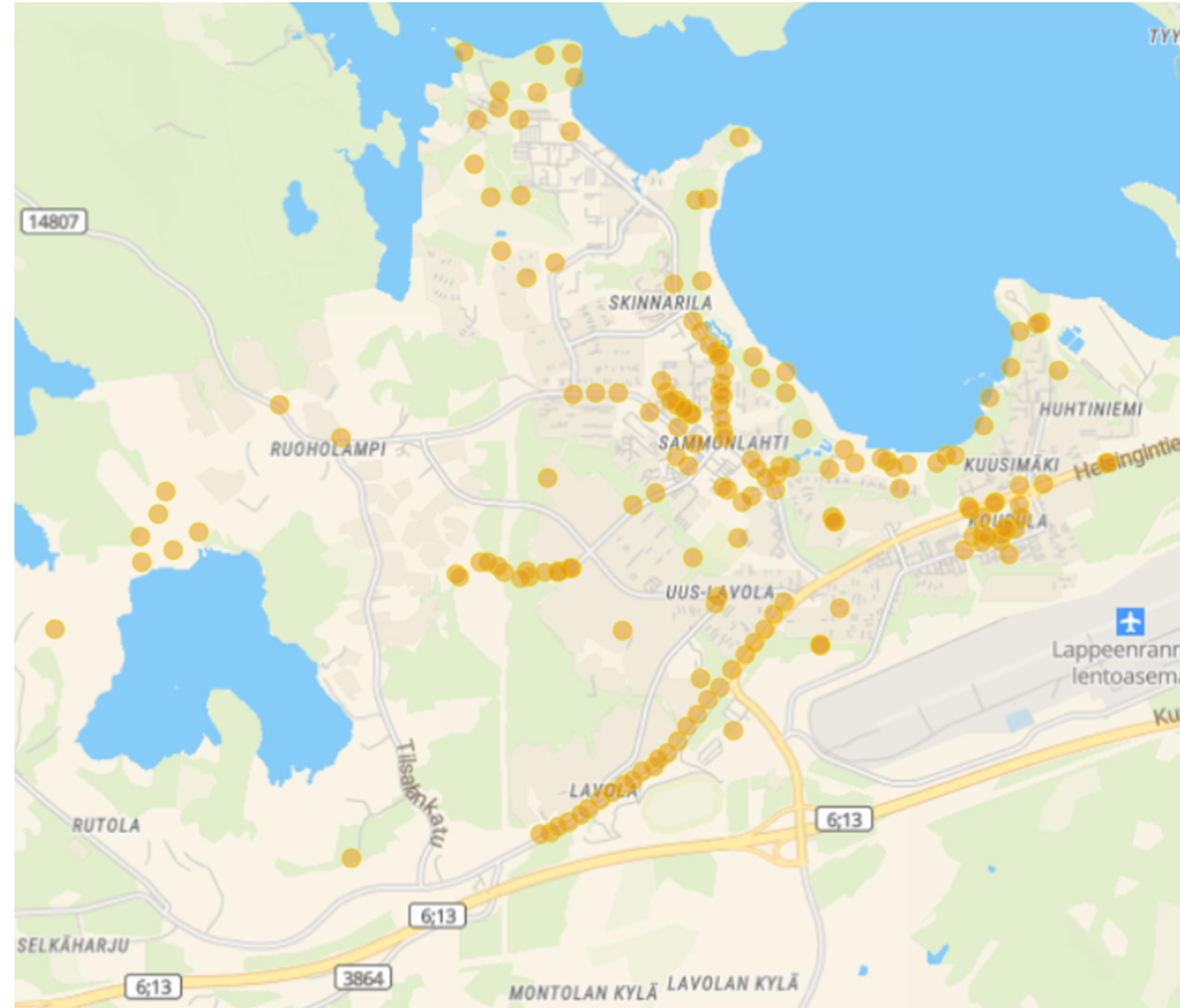
Turvaton liikennealue

- Turvattomiksi liikennealueiksi koettiin Merenlahdentie, Lavolantien risteyskohdat ja Skinnarilankadun ylityskohdat.
- Kadun ylityksistä useita vastauksia tuli Helsingintien ylityskohtaan Kourulan suunnasta metsästä tulevan polun kohdalta.
- Sammonlahdenkadun ja Orioninkadun risteys koettiin turvattomaksi.
- Yksittäisiä kadun ylityksiä koettiin myös turvattomaksi eri puolilla aluetta.

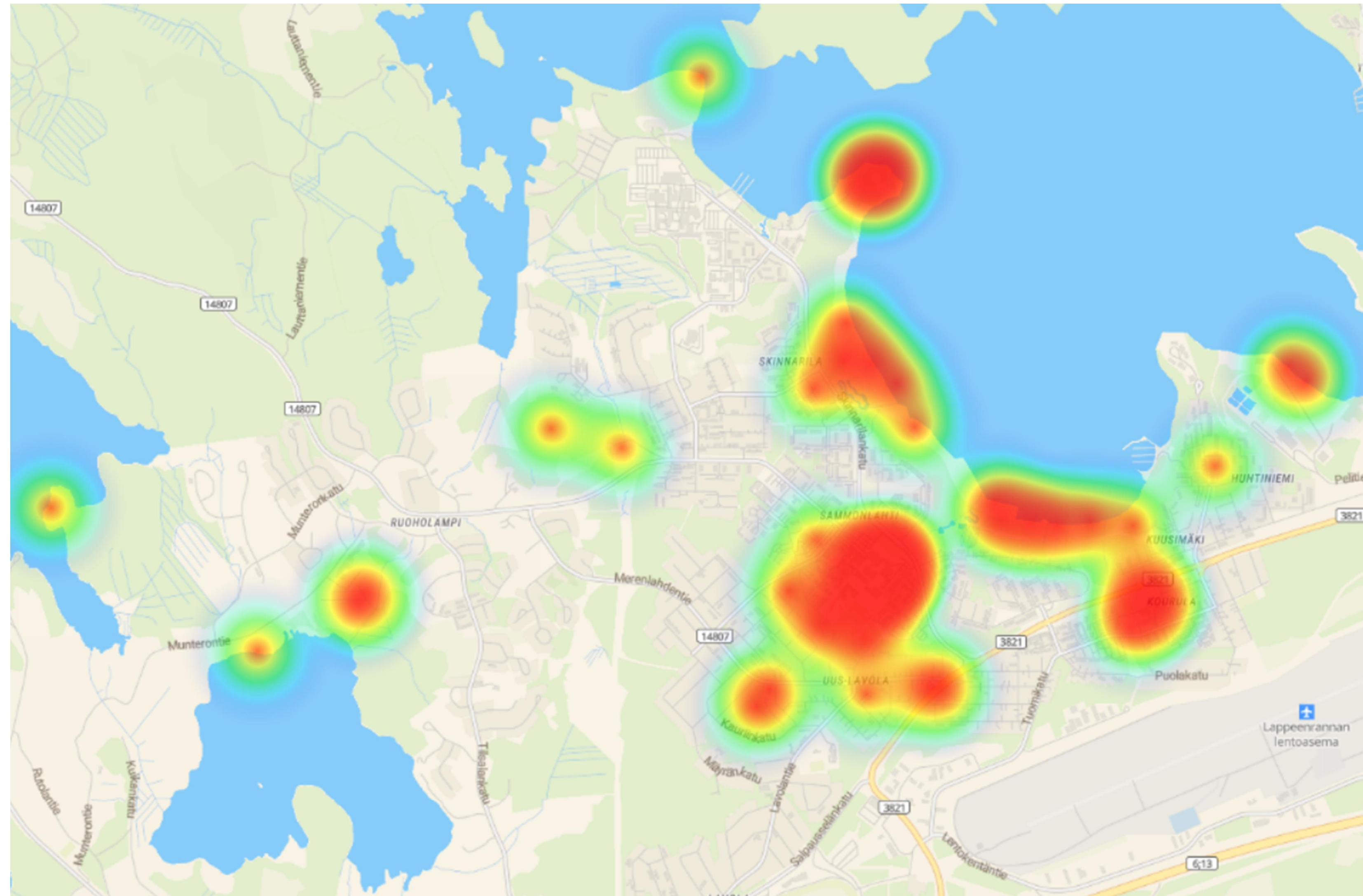
Valaistuksen tarve

- Valaistusta toivottiin lisää
 - Helsingintien, Skinnarilankadun ja Orioninkadun varteen
 - Kourulan aluekeskuksen alueelle
 - Sammonlahden ranta-alueelle
 - Ulkoilureittien varrelle

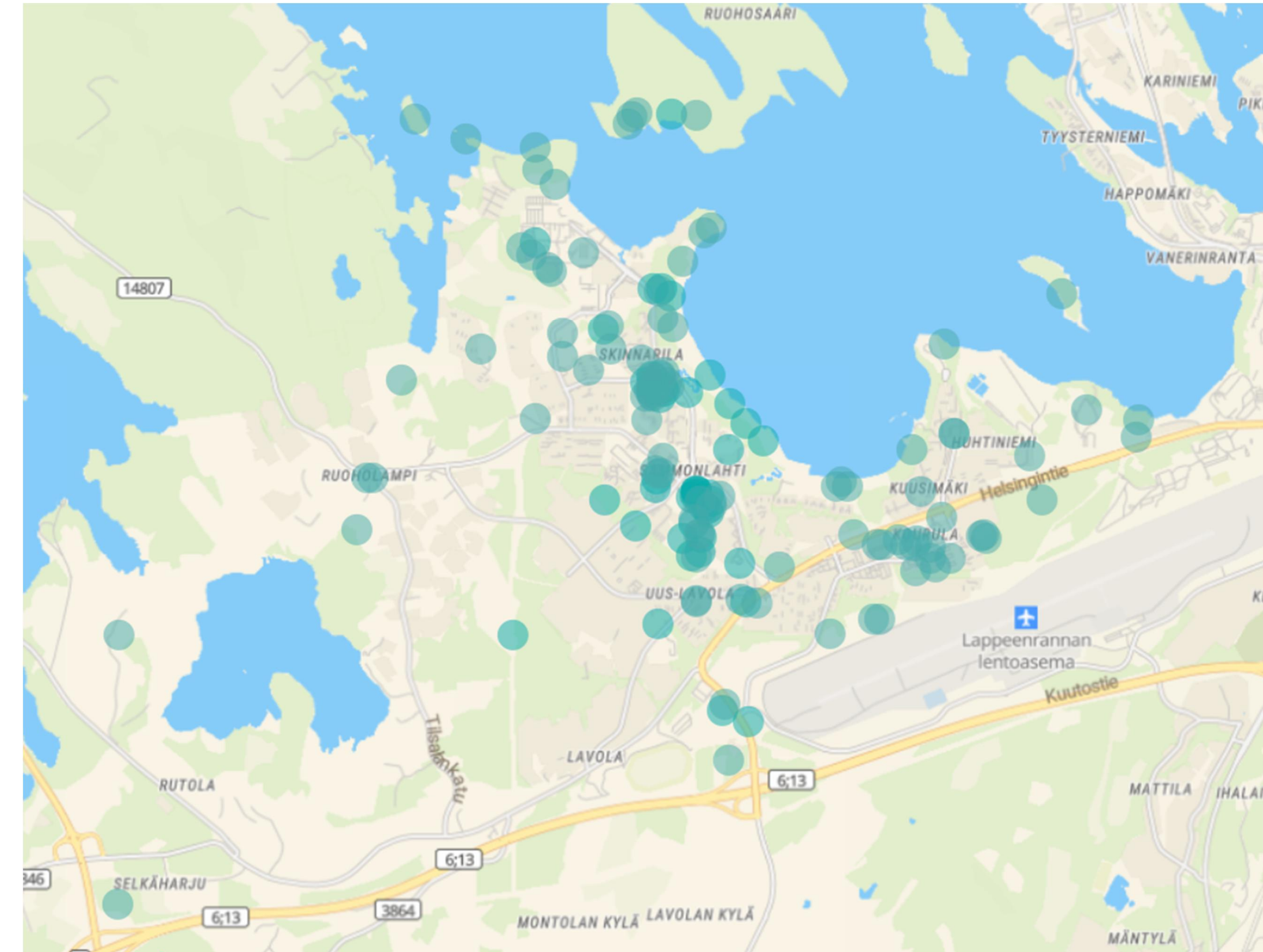
Uusi oleskelupaikka

- Saimaan ranta-alueelle toivottiin ulkoliikuntapaikkaa, leikkipuistoja, nuotio/retkeilypaikkoja
- Ruoholammen ympäristöön toivottiin uimarantaa sekä retkeilypaikkaa.
- Sammontorin ympäristöön toivottiin penkkejä, ravintolaa, pubia ja yleisesti tapahtumia ja elämää.
- Sammonlahden kenttien yhteyteen toivottiin katettua katsomoa, sosiaali- ja kahvilatiloja.
- Ulkoilureittien varrelle toivottiin ulkokuntosaleja
- Munterontien luoteispuolelle toivottiin laavua.

Tämä alue kaipaisi uusia rakennuksia

- Sammonlahden aluekeskukseen toivottiin uusia asuinrakennuksia, liiketiloja sekä myös julkisia rakennuksia.
- Helsingintien varrelle rivi- ja kerrostaloja
- Ruohosaareen toivottiin asumista
- Skinnarilan ja Huhtiniemen ranta-alueelle ehdotettiin asumista
- Sammonlahden rantaan kioskia/kahvilaa sekä yleistä saunaa.
- Kourulan alueelle täydennysrakentamista ja moderneja kerrostaloja.
- Ukkopuistoon pientaloja
- Skinnarilan päiväkodin ja koulun paikalle uusia asuinrakennuksia
- Selkäharjuun toivottiin huoltoasemaa
- Kampusalueelle opiskelija-asuntoja ja tiloja yritystoiminnalle

Kehittämissideoita

- Kourula
 - Kentälle tekonurmi
 - Huoltoasema
 - koripallokenttä, skeittipuisto yms.
 - Urheilukentille tekojää
- Lentokenttä
 - Hiihtotunneli/latuverkon kehittäminen
- Ruoholampi
 - Pururata ja uimarantalammen ympäristöön
 - Munteron suolle pitkospuut
- Sammonlahti
 - Alukeskukseen liikuntapuisto,
- Sammonlahden ranta
 - Siistiminen
 - Ulkokuntosali
- Skinnarila
 - Skinnarilan retkeilyreitin jatko
- Uus-Lavola
 - Liikennemelun vähentäminen hidasteilla

Mitä Suur-Sammonlahden alueelta puuttuu?

- Alueelle kaivattiin palveluita. Vastauksissa mainittiin mm. ruokaravintolat, päivittäistavara- ja erikoiskaupat, uimahalli, huoltoasema, kahvila ja kuntosali
- Ulkoilu- ja urheilupaikoista toivottiin ulkoliikuntapaikkoja, isoa leikkipuistoa, suurempaa frisbeegolf-rataa, oleskelupaikkaa nuorisolle, hoidettua puistoa, tekojäättä, laavua ja koirapuistoa
- Yksittäisiä mainintoja tuli myös tapahtumista, ranta-alueiden ylläpidosta, kevyenliikenteenväylien valaistuksesta ja pulkkamäestä.

Toiveita Sammontalon suunnittelulle?

- Vastauksissa toivottiin kaikin puolin turvallista oppimisympäristöä

- **Sisätilat**

- Eniten toivottiin oppimisrauhan takaavia tilaratkaisuja
- Kaikille avoin kahvila
- Olohuonomainen, viihtyisä kirjasto
- Koulusta erillinen kulku kirjastoon
- Muokattavat tilat
- Riittävän suuri liikuntasali
- Juhlatila, liikuntasali, kerhotilat vuokrattaviksi
- Kuntosali
- Yksittäisiä toiveita tuli myös mm. tapahtumista, uimahallista, etätyötiloista ja omista tiloista iäkkäimmille asukkaille

- **Ulkotilat**

- Turvallinen koulureitti ja liikenne ratkaisut koulun lähellä myös saattoliikenteelle
- Ulkoliikunta ja –leikkipaikkoja
- Tilat käyttöön myös kouluajan ulkopuolella
- Erilliset ulkotilat pienimmille ja isommille oppilaille
- Turvallisuuden takaava riittävä valaistus ja näkyvyys, ei katvealueita
- Lämmitetty tekonurmi kentälle
- Kaikille saatavilla olevia penkkejä
- Riittävät parkkipaikat
- Sulkapallokenttä

Mitä tapahtuu seuraavaksi?

- Kyselystä saatujen tulosten arviointi ja toteutussuunnitelma
- Tarkemmat suunnitelmat alueilta (Sammontalon ympäristö/Sammonlahden keskus, Kourulan aluekeskus, Skinnarilan koulun alue, ranta-alue)
- Kohdekortit, joissa kuvataan tarkemmin yksittäisiä kohteita esim. puistot, taloyhtiöiden saneeraukset, alikulkutunnelit, Sammontori, ranta-alue...
- Työpajat asukkaille, yrittäjille ja taloyhtiöille.
- Esittely kaupunkikehityslautakunnalle

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

